

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

115

Vragen van het lid **Van Gerven** (SP) aan de Minister voor Medische Zorg over *het bericht «Verzekeraars mogen ouders wél informeren over tandartsbezoek kind»* (ingezonden 12 september 2019).

Antwoord van Minister **Bruins** (Medische Zorg) (ontvangen 30 september 2019).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Verzekeraars mogen ouders wél informeren over tandartsbezoek kind»?¹

Antwoord 1

Ik ben blij dat de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op zo'n korte termijn duidelijkheid heeft gegeven op de vraag of zorgverzekeraars gericht ouders van kinderen mogen aanschrijven als deze niet naar de tandarts gaan.

Vraag 2 en 3

Welke bezwaren ziet u precies op het gebied van de privacy betreffende het sturen van brieven door zorgverzekeraars aan ouders met kinderen die zelden naar de tandarts gaan?^{2 3}

Hoe verklaart u het verschil tussen de bezwaren omtrent privacy die u ziet en het feit dat de Autoriteit Persoonsgegevens geen bezwaren ziet op dit gebied? Hoe kan het dat de privacyregels hier te streng zijn geïnterpreteerd?⁴

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4841451/privacy-tandarts-verzekeraar-brief-minister-persoonsgegevens>

² <https://www.ant-tandartsen.nl/actueel/nieuws/zorgverzekeraars-laten-ruim-half-miljoen-kinderen-in-de-kou-staan/>

³ <https://nos.nl/artikel/2300521-600-000-kinderen-nooit-naar-de-tandarts-zorgverzekeraars-doen-te-weinig.html>

⁴ <https://www.ant-tandartsen.nl/actueel/nieuws/autoriteit-persoonsgegevens-ouders-informeren-over-tandartsbezoek-is-toeges/> «Volgens de privacywet mag je alles doen wat nodig is om een contract tussen een verzekerde en een verzekeraar netjes uit te voeren», zegt een woordvoerder. «Daarbij hoort ook goed contact, zeker als er misstanden worden vermoed. In dit geval lijkt het erop dat veel ouders denken dat een tandartsbezoek van een kind geld kost, wat niet zo is.»

Antwoord 2 en 3

Toen ik mijn twijfels uitte met betrekking tot privacy heb ik daarbij aangegeven dat het aan de AP is om over bepaalde situaties een oordeel te vellen. Ik ben blij dat de AP zo snel duidelijkheid heeft verschaft en dat het voor de zorgverzekeraars mogelijk is om binnen hun contract met de verzekerde op dergelijke wijze helderheid te verschaffen.

Zorgverzekeraars hebben veel privacygevoelige informatie over hun verzekerden. Het is van belang dat hier zeer zorgvuldig mee wordt omgegaan. In meerdere wetten zijn hieromtrent regels vastgelegd, dit betreft onder meer de AVG en de WMG. Ik kon mij daarom goed voorstellen dat er voorzichtigheid geboden is als verzekeraars op basis van declaratiegegevens overzichten gaan maken van wie bepaalde vormen van zorg wel of niet heeft afgenomen.

Op basis van de berichtgeving van de AP begrijp ik dat de overweging is, dat het in dit geval past binnen de uitvoering van het contract van de zorgverzekeraar met de verzekerde. Daarmee past het binnen de doelbinding van de verzamelde gegevens. Dat was mij eerder niet duidelijk.

Vraag 4

Hoe verhoudt uw eerste reactie «Als je verzekeraar gaat kijken welke zorg je hebt gehad, en je gaat bellen als je iets niet hebt geconsumeerd, daar ben ik niet zo erg voor» zich tot het principe dat kinderen preventieve zorg verdienen? Had u bij deze reactie vooral het belang van het kind in het oog of oordeelde u vooral vanuit een financieel oogpunt?

Antwoord 4

Mijn tekst over «geen voorstander zijn» sloeg op de vraag of het vanuit privacy overwegingen mogelijk was dat verzekeraars patiënten op hun zorgconsumptie wijzen. Van enig financieel oogpunt is geen sprake: door kinderen tijdig naar de mondhygiënist of tandarts te laten gaan worden hogere behandelkosten juist voorkomen en gezondheidswinst behaald.

Vraag 5 en 6

Hoe gaat u stimuleren dat de 600.000 kinderen die niet naar de tandarts gaan dit wel gaan doen? Gaat u de verzekeraars erop aanspreken dat ze het voorbeeld van verzekeraar DSW volgen en actief de ouders van kinderen die niet naar de tandarts gaan benaderen?

Gaat u ook de zorgverzekeraars aanspreken om initiatieven als de haal- en brengservice van jeugd tandzorginstellingen zoals JTV Mondzorg voor kids te stimuleren aangezien cijfers laten zien dat deze aanpak leidt tot een hoge deelname van bijna 90% aan preventieve controles door tandarts en mondhygiënist?^{5 6}

Antwoord 5 en 6

Het is belangrijk dat er aandacht is voor mondzorg van kinderen, zodat zij leren hoe ze voor hun gebit kunnen zorgen. De mondzorg voor kinderen is daarom ook onderdeel van het basispakket en het is belangrijk dat ouders weten dat zij voor basismondzorg niet hoeven te betalen.

Ook zorgverzekeraars zien het belang van mondzorg voor kinderen en ontplooiën hiervoor verschillende initiatieven. Zij zijn daarnaast constructief in gesprek met patiënten- en beroepsorganisaties en de NZa over een gezamenlijke aanpak van uitdagingen waar de mondzorg voor staat, bijvoorbeeld op het gebied van maatwerk voor de jeugd. Zoals ik heb toegezegd bij het Algemeen Overleg over eigen bijdragen in de zorg van 12 september jl. ga ik in gesprek met verzekeraars over de activiteiten die zij ondernemen om te stimuleren dat alle kinderen naar de tandarts en/of mondhygiënist gaan. Ik zal u informeren over de uitkomst van het gesprek met verzekeraars.

Daarnaast nemen zorgverzekeraars deel aan de Ronde Tafel Mondzorg Jeugd die het Zorginstituut organiseert voor veldpartijen (waaronder ook patiëntvertegenwoordigers) en experts. Hierin onderzoeken partijen welke maatregelen genomen kunnen worden om de mondgezondheid van kinderen te verbete-

⁵ <https://www.mondzorgvoorkids.nl/over-jtv/dental-cars>

⁶ Kinderen die niet naar de tandarts gaan. Zilveren Kruis, 16 december 2016.

ren. Ik volg deze gesprekken en zal uw Kamer voor het einde van het jaar informeren over de voortgang van deze ronde tafel.

Naast zorgverzekeraars kunnen ook consultatiebureaus een belangrijke rol spelen in het stimuleren van tandartsbezoek door jonge kinderen. Zo is er bijvoorbeeld het project «GiGaGaaf» waarbij deelnemende consultatiebureaus alle ouders met kinderen van zes maanden al doorverwijzen naar mondzorg-professionals.

Er zijn dus verschillende manieren om tandartsbezoek onder (jonge) kinderen te stimuleren en ik ben blij dat partijen dit met elkaar inventariseren. Ik ben dan ook niet van plan één specifieke maatregel te stimuleren voordat helder is welke mogelijkheden er zijn en welke maatregelen het meest kansrijk worden geacht.

Vraag 7

Is het niet wenselijk om een van de belangrijke redenen, namelijk dat de tandzorg voor volwassenen niet meer in het basispakket zit, weg te nemen en tandzorg voor volwassenen weer in het pakket op te nemen?⁷

Antwoord 7

Nee, dit is onwenselijk. Allereerst is dit een zeer specifieke maatregel voor het probleem dat een (klein) deel van de kinderen niet regelmatig naar tandarts of mondhygiënist gaat. Hiervoor zijn verschillende, specifiekere en effectievere maatregelen mogelijk waarover partijen nu in overleg zijn (zie antwoord op vraag 5 en. Daarnaast overweeg ik niet om de mondzorg voor verzekerden van 18 jaar of ouder in het Zvw-pakket op te nemen, omdat we die rekening dan gezamenlijk moeten betalen. Dit is besproken bij de behandeling van de begroting van VWS op 18 oktober 2018 en op 10 april 2019 tijdens het Algemeen Overleg Zorgverzekeringswet. Indien voor verzekerden van 18 jaar of ouder vergelijkbare mondzorg in het Zvw-pakket zou worden opgenomen als voor verzekerden jonger dan 18 jaar, dan zouden de Zvw-uitgaven met bijna € 2 miljard toenemen. Dit komt neer op ongeveer € 150 euro per verzekerde per jaar.

Vraag 8

Is het niet schrijnend dat er een verband bestaat tussen het inkomen van mensen en het bezoeken van de tandarts en mensen met de allerlaagste inkomens tot driemaal vaker niet naar de tandarts gaan dan de hogere inkomens? Pleiten deze cijfers er niet voor om tandzorg voor volwassenen weer in het basispakket op te nemen, zeker ook met als doel de sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen? Zo neen, waarom niet?^{8 9}

Antwoord 8

Er is een verband tussen inkomen en het bezoeken van de tandarts. Van de laagste inkomensklassen gaat 70% naar de tandarts, waar dit oploopt tot 90% voor de hoogste inkomensklasse. Dit verschil wordt echter slechts ten dele verklaard door de eventuele kosten van de mondzorg: in het door u aangehaalde onderzoek staat dat bij 80% van de tandzorgmijders de reden om tandzorg te mijden niet te maken had met de kosten. Daarbij werd bij de keuzemogelijkheden als reden opgegeven: klachten niet dringend (9%), ging vanzelf over (8%), zelf oplossen (7%), geen zin in afspraak (6%), anders (~50%). In 20% van de gevallen ging het wel om de kosten (11%) of de vervolgcosten (9%). Uit deze antwoorden blijkt dat het belangrijk is om mensen goed voor te lichten dat het belangrijk is om naar de tandarts te gaan, aangezien gebitsklachten vaak toenemen als deze niet behandeld worden.

Het is daarom belangrijk om in te zetten op bewustwording en op het bezoek aan mondzorgprofessionals vanaf een jonge leeftijd aan te moedigen. Dit kan problemen op latere leeftijd voorkomen. Daarnaast wijs ik erop dat nagenoeg alle gemeenten collectieve zorgverzekeringen aanbieden voor inwoners met een laag inkomen, meestal in combinatie met de mogelijkheid van een

⁷ <https://www.cpb.nl/publicatie/doorrekening-mondzorg>

⁸ <https://www.zorgverzekering.org/zorgverzekering-2017/zorgonderzoek-mijding-tandarts/>

⁹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/11/met-hoger-inkomen-meer-naar-tandarts-en-mondhygiënist>

aanvullende verzekering. Zo'n aanvullende verzekering biedt veelal dekking voor reguliere tandheelkundige zorg. De gemeenten dragen in een aanzienlijk aantal gevallen bij aan deze collectieve verzekeringen zodat de premie daarvan voor de doelgroep betaalbaar blijft.